

Súd: Okresný súd Topoľčany
Spisová značka: 10P/108/2020
Identifikačné číslo súdneho spisu: 4620201808
Dátum vydania rozhodnutia: 04. 08. 2021
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Miroslava Šúleková
ECLI: ECLI:SK:OSTO:2021:4620201808.5

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Topoľčany samosudkyňou Mgr. Miroslavou Šúlekovou vo veci starostlivosti o maloleté dieťa: H. B., nar. XX.XX.XXXX, bytom u matky, v konaní zastúpené kolíznym opatrovníkom: Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Topoľčany, Škultétyho 1577/8, Topoľčany, dieťa matky: G. P., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom Y. K., Y. XXX/XXX a otca: J. B., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom L.-K., G. XXXX/XX, t.č. Ústav na výkon väzby a Ústav na výkon trestu odňatia slobody L., M. 5, právne zast. E.. Ľubošom Jurčom, advokátom so sídlom Bratislava, Pribinova 25, IČO: 33 835 845 , o návrhu otca na zníženie výživného , takto

rozhodol:

- I. Súd návrh otca na zníženie výživného z a m i e t a .
- II. Žiaden z účastníkov n e m á právo na náhradu trov konania.

odôvodnenie:

1. Rozsudkom č. k. 10P/108/2020-81 zo dňa 07.10.2021 tunajší súd vo výroku I. vyhovel návrhu otca, ktorý sa domáhal zníženia výživného na mal. H. z dôvodu, že je vo výkone trestu odňatia slobody a preto určené výživné nie je schopný platiť. Súd uvedeným rozsudkom znížil výživné zo sumy 110 eur mesačne na sumu 60 eur mesačne s účinnosťou od právoplatnosti rozsudku. Vo výroku II. súd rozhodol, že styk otca s maloletým neupravuje, vo výroku IV. rozhodol, že návrh matky na zvýšenie výživného zamietal a o trovách konania rozhodol vo výroku V. tak, že žiaden z účastníkov nemá právo na ich náhradu.

2. Proti rozsudku podala matka v zákonnej lehote odvolanie, o ktorom rozhodol Krajský súd v Nitre rozsudkom sp. zn. 7CoP/2/2021 zo dňa 29.04.2021 tak, že rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutom zamietajúcom výroku (IV.) potvrdil a v napadnutom zmeňujúcom výroku, ktorým súd prvej inštancie znížil vyživovaciu povinnosť otca na maloletého H. a vo výroku o trovách konania rozsudok súdu prvej inštancie zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

3. Z odôvodnenia rozsudku odvolacieho súdu vyplýva, že rozhodnutie tunajšieho súdu vo výroku I., ktorým znížil výživné na mal. H. nie je vecne správne, pretože zníženie výživného musí byť výnimočné, teda môže sa udiť len za situácie, že dôjde k takej zmene pomerov na strane povinného rodiča, ktoré negatívne ovplyvňujú jeho ekonomickú, majetkovú alebo inú situáciu, čo má negatívny vplyv na platenie výživného. Ide napríklad konkrétne o také zhoršenie zdravotného stavu, resp. vážne zdravotné problémy, ktoré spôsobia pokles príjmu povinného rodiča, alebo nastane nemožnosť povinného rodiča pracovať a tak si zabezpečiť zdroj príjmu z dôvodu zlej rodinnej situácie, napríklad trvalá starostlivosť o člena rodiny, alebo nastanú iné významné skutočnosti, nie prechodného charakteru, pri ktorých dôjde k takému zhoršeniu pomerov povinného rodiča, že je možné ustáliť, že predmetné výživné povinný rodič nebude schopný platiť. Skutočnosť, že otec mal. dieťaťa sa nachádza vo výkone trestu odňatia slobody, nie je sama osebe dôvodom na zníženie výživného. V tejto súvislosti odvolací súd poukázal na Nález

Ústavného súdu Českej republiky sp. zn. IV.ÚS 1181/07 zo dňa 06.02.2008, podľa ktorého, ak sa zbavil rodič úmyselným konaním, pre ktoré je odsúdený na výkon trestu odňatia slobody, objektívnej možnosti plniť svoju vyživovaciu povinnosť voči svojmu mal. dieťaťu, nemožno túto skutočnosť pričítať na ťarchu tohto dieťaťa, ktoré má podľa článku 32 ods. 4 Listiny základných práv a slobôd právo na rodičovskú výchovu a starostlivosť. Právne významná je pritom kvalifikácia trestného činu ako úmyselného, nie skutočnosť, či došlo k odsúdeniu rodiča. V predmetnom konaní sa otec mal. H. vlastným úmyselným konaním zbavil možnosti plniť si svoju vyživovaciu povinnosť, čo nemožno pričítať na ťarchu maloletého, pretože priznanie výhody zmeny pomerov na strane otca z dôvodu jeho odsúdenia by bolo v rozpore s dobrými mravmi a zníženie výživného by bolo v neprospech mal. dieťaťa. Odvolací súd ďalej uviedol, že súd prvej inštancie pri znížení výživného uprednostnil výdavky otca na úhradu trov výkonu trestu a trov trestného konania pred platením výživného.

V ďalšom konaní bude povinnosťou súdu prvej inštancie doplniť dokazovanie zistením príjmu otca, pričom aj v prípade, ak sa preukáže, že otec v ústave na výkon trestu odňatia slobody nepracuje, nemôže len samotná skutočnosť, že sa v takomto ústave nachádza, byť dôvodom na zníženie výživného na mal. H..

4. Po vrátení spisu tunajší súd doplnil dokazovanie podľa pokynov odvolacieho súdu, oboznámil priebeh doterajšieho dokazovania, ako aj aktuálnu správu kolízneho opatrovníka a zistil tento skutkový stav:

5. Maloletý H. je dieťa narodené zo vzťahu matky G. P. a otca J. B.. Rozsudkom Okresného súdu v Topoľčanoch č. k. 10P/162/2012-39 zo dňa 26.11.2012 bol maloletý zverený do osobnej starostlivosti matky a otcovi bola uložená povinnosť prispievať na výživu maloletého dieťaťa sumou 110 eur mesačne s účinnosťou od 01.11.2012.

6. Otec v tom čase pracoval pre firmu C. S. s príjmom cca 600 eur, býval u rodičov v byte a prispieval im na elektrinu sumou 50 eur mesačne.

7. Matka v tom čase poberala rodičovský príspevok na maloletého, bývala s rodičmi v rodinnom dome so štyrmi izbami, platila 150 eur mesačne na chod domácnosti, zdravotné úrazové poistenie vo výške 10 eur mesačne a životné poistenie vo výške 15,13 eura.

8. V súčasnosti je otec maloletého od 09.03.2020 vo výkone trestu odňatia slobody s dĺžkou úhrnného nepodmienečného trestu odňatia slobody vo výmere 5 rokov 8 mesiacov do 09.05.2025, ktorý mu bol uložený rozsudkom Okresného súdu Nové Mesto nad Váhom č. k. 2T/96/2018-587 zo dňa 02.07.2020 právoplatným dňa 02.07.2020 za spáchanie pokračovacieho zločinu krádeže spolupáchateľstvom, pokračovacieho prečinu poškodzovania cudzej veci a neoprávneného vyrobenia a používania platobného prostriedku, elektronických peňazí alebo inej platobnej karty spolupáchateľstvom. V ÚVTOS je aktuálne pracovne zaradený, dosahuje minimálnu odmenu a má zaevidovanú vyživovaciu povinnosť na mal. H. B.. Otec maloletého pobere invalidný dôchodok vo výške 149,90 eur mesačne, z ktorého sú vykonávané exekučné zrážky v sume 74,70 eur mesačne. Na základe návrhu oprávneného na vykonanie exekúcie bolo začaté voči otcovi maloletého exekučné konanie v prospech maloletého H. B.. Vykonaním exekúcie bol poverený dňa 11.06.2020 Mgr. J. F., Z. 4, L., ktorý ju vedie po sp. zn. 361EX 170/20.

9. Podľa oznámenia ÚVV a ÚVTOS L., otec na výkon trestu nastúpil sám do tohto ústavu, odkiaľ bol dňa 31.03.2020 premiestnený do ÚVTOS P. nad J., tu bol pracovne zaradený od 15.04.2020 na viacerých vonkajších pracoviskách mimo ústav. Po premiestnení na otvorené oddelenie ústavu v L. je pracovne zaradený od 06.05.2021 na pracovisku H. spravodlivosti SR. Pracovnú morálku má primeranú, k plneniu pracovných povinností pristupuje zodpovedne. Podľa priloženého rozúčtovania pracovnej odmeny otec dostal čistú pracovnú odmenu nasledovne: 11.09.2020 v sume 182,52 eur, z toho zrážka na výživné v sume 21,15 eur, 09.10.2020 v sume 165,52 eur, z toho zrážka na výživné v sume 19,18 eur, 12.3.2021 v sume 34,52 eur, z toho zrážka na výživné v sume 10,35 eur, 13.4.2021 v sume 229,93 eur, z toho zrážka na výživné v sume 42,96 eur, 11.5.2021 v sume 125,44 eur, z toho zrážka na výživné v sume 37,63 eur, 11.6.2021 v sume 161,47 eur, z toho zrážka na výživné v sume 42,96 eur a 13.7.2021 v sume 202,28 eur, z toho zrážka na výživné v sume 42,96 eur.

10. Matka maloletého v súčasnosti pobere rodičovský príspevok na mal. Z. J., nar. XX.XX.XXXX od 01.01.2021 v sume 370 eur mesačne, dovtedy vo výške 229,30 eur mesačne, pobere tiež prídavok na

dve deti spolu vo výške 51 eur mesačne a náhradné výživné na mal. H. od Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Topoľčany v sume 110 eur mesačne. Na maloletého syna Z. prispieva jeho otec výživným vo výške 200 eur mesačne. Matka spolu s deťmi býva u jej rodičov v obci Y. K. spolu so sestrou a jej dvoma deťmi. Matkini rodičia sú starobní dôchodcovia, poberajú starobné dôchodky, matka v sume 450 eur mesačne a otec v sume 380 eur mesačne. Matkina sestra je zamestnaná v spoločnosti F. s.r.o. X. L. s mesačným príjmom 500 eur.

11. Podľa § 121 CMP (zákona č. 161/2015 Z. z. - Civilného mimosporového poriadku) rozsudky o úprave výkonu rodičovských práv a povinností a výžive maloletých a o priznaní, obmedzení alebo o pozbavení rodičovských práv a povinností alebo o pozastavení ich výkonu možno zmeniť alebo zrušiť aj bez návrhu, ak sa zmenia pomery.

Podľa § 62 ods. 1 ZoR (zákona č. 36/2005 Z. z. o rodine a o zmene a doplnení niektorých zákonov), plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť.

Podľa § 62 ods. 2 ZoR, obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov.

Podľa § 62 ods. 4 ZoR, pri určení rozsahu vyživovacej povinnosti súd prihliada na to, ktorý z rodičov a v akej miere sa o dieťa osobne stará. Ak rodičia žijú spolu, prihliadne súd aj na starostlivosť rodičov o domácnosť.

Podľa § 62 ods. 5 ZoR, výživné má prednosť pred inými výdavkami rodičov. Pri skúmaní schopností, možností a majetkových pomerov povinného rodiča súd neberie do úvahy výdavky povinného rodiča, ktoré nie je nevyhnutné vynaložiť.

Podľa § 75 ods. 1 ZoR, pri určení výživného prihliadne súd na odôvodnené potreby oprávneného, ako aj na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného. Na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného prihliadne súd aj vtedy, ak sa povinný vzdá bez dôležitého dôvodu výhodnejšieho zamestnania, zárobku, majetkového prospechu; rovnako prihliadne aj na neprimerané majetkové riziká, ktoré povinný na seba berie.

Podľa § 75 ods. 2 ZoR, výživné nemožno priznať, ak by to bolo v rozpore s dobrými mravmi; to neplatí, ak ide o výživné pre maloleté dieťa.

Podľa § 78 ods. 1 ZoR, dohody a súdne rozhodnutia o výživnom možno zmeniť, ak sa zmenia pomery. Okrem výživného pre maloleté dieťa je zmena alebo zrušenie výživného možné len na návrh.

Podľa § 78 ods. 3 ZoR, pri zmene pomerov sa vždy prihliadne na vývoj životných nákladov.

12. Súd po vykonanom dokazovaní dospel k záveru, že návrh otca na zníženie výživného nie je dôvodný, pretože vykonaným dokazovaním bolo preukázané, že otec je v ústave na výkon trestu odňatia slobody pracovne zaradený, poberá síce pracovnú odmenu v takej výške, ktorá nie je ani vo výške minimálnej mzdy, ale okrem toho poberá aj invalidný dôchodok. Tým, že je v ústave na výkon trestu odňatia slobody, nemôže si objektívne v súčasnosti nájsť lepšie platenú prácu, avšak, ako poukázal odvolací súd, do tejto situácie sa otec dostal sám vlastným pričinením, keďže spáchal úmyselný trestný čin, za ktorý bol právoplatne odsúdený, čo však nemôže byť na ťarchu maloletého H., ktorý má právo na starostlivosť svojich rodičov, ako osobnú, tak aj materiálnu. Osobnú starostlivosť o maloletého zabezpečuje matka, ktorá si aj týmto spôsobom čiastočne plní svoju zákonnú vyživovaciu povinnosť, na čo musí súd pri rozhodovaní o výživnom prihliadať. Otec sa na starostlivosti o syna podieľa len finančne, pričom aktuálne zaňho výživné platí štát formou vyplácania náhradného výživného matke.

13. S prihliadnutím na výsledky vykonaného dokazovania, riadiac sa právnym názorom odvolacieho súdu, ktorý je pre súd prvej inštancie záväzný, súd návrh otca na zníženie výživného ako nedôvodný zamietol, pretože otec sa tým, že spáchal úmyselný trestný čin, za ktorý bol právoplatne odsúdený na

nepodmienečný trest odňatia slobody vzdal možnosti dosahovať vyšší príjem, z ktorého by mohol platiť určené výživné, čo však nemôže byť na ťarchu maloletého, pričom zníženie výživného by bolo v jeho neprospech.

14. O trovách konania súd rozhodol v súlade s ustanovením § 52 CMP tak, že žiadna zo strán nemá nárok na ich náhradu, pretože v mimosporových konaniach sa vylučuje nárok na náhradu trov konania, pokiaľ zákon neustanovuje inak.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku je možné podať odvolanie v lehote 15 dní odo dňa jeho doručenia na Okresnom súde Topoľčany.

Odvolanie len proti odôvodneniu rozhodnutia nie je prípustné.

Z odvolania musí byť zjavné, ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje, musí byť podpísané a uvedená spisová značka konania. V odvolaní sa má ďalej uviesť proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej.

Odvolanie možno odôvodniť aj tým, že súd prvej inštancie nesprávne alebo neúplne zistil skutočný stav veci. Odvolacie dôvody možno meniť a dopĺňať až do rozhodnutia o odvolaní. V odvolacom konaní možno uvádzať nové skutkové tvrdenia a predkladať nové dôkazné návrhy.

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa zákona č.233/1995 Z.z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti (exekučný poriadok) v znení neskorších zmien.